

Welkom

Volgend sturen

Frans Hoebink
Con Smeets

7 april 2022

~~Wat zijn jouw
verwachtingen van
vandaag?~~

Gezel en ZPO

Ontstaan uit ongenoegen over de uitsluiting van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in werk dat hen past.

Verwondering naar het blokkeren van verder leren

Aanzet tot de methodiek

- Doel: Verbeteren van de transitionele kwaliteiten ofwel het kunnen handhaven op de arbeidsmarkt
- Methodiek ontwikkelt in de praktijk met leerwerkbanen in het primair onderwijs (publicatie februari 2021 AKC)
- Resultaat 80% haalt startkwalificatie

Volgend sturen

Volgend sturen betekent:

Ruimte creëren om te groeien binnen het vermogen dat mensen hebben

En:

Erop vertrouwen dat zij zelf een passende keuze kunnen maken

Belemmeringen

Druk om aan verwachtingen te voldoen
begrenst de ontwikkeling

Gevolg: mensen worden uitgesloten.

Paradox resultaat - proces

- Het proces staat centraal
- Theory of change onderbouwt de aanpak
- Beste resultaten worden behaalt door niet het resultaat centraal te stellen

Driesnijdend zwaard

- Gaat positief om met de regelgeving
- Biedt kansen aan een een kwetsbare groep
- Extra capaciteit op de arbeidsmarkt

AXIOMA 1:

Als je vrij van verwachtingen bent, geef je ruimte om te groeien.

Activiteitenbereik

Wat iemand WEL kan is de spiegel wat iemand NIET kan!

dus

bouwen op wat je kunt

daarmee is 'het glas altijd vol'

Stelling

Stelling
Verwachtingen werken
remmend op de ontwikkeling

AXIOMA 2:
Als mensen doen wat ze
kunnen ontstaat er ruimte om
te groeien

Verwachtingen

jezelf
het systeem
ouders
instellingen
werkgever
cliënt zelf

De systemen

Het 'grote' systeem staat ten dienste van het creëren van werkplekken binnen bereik van mensen

Overheid, UWV, gemeente, ROC

Het arbeidssysteem blijft ongewijzigd, taken en activiteiten worden binnen bereik gebracht

Werkgever, collega's, cliënt

Het thuissysteem wordt gestimuleerd om veranderingen in beschikbaarheid te accepteren

Gezin, familie, vrienden, sportvereniging

Stelling

Stelling

Als mensen doen wat ze
kunnen vervaagt de
beperking

AXIOMA 3:
Een veilig (groeps)klimaat
bevordert de individuele
ontwikkeling

Verwondering

Verwondering is een denkhouding die niets als vanzelfsprekend ervaart. Het is de kinderlijke blik op de wereld, waardoor we onbevangen vragen kunnen stellen bij alles wat we zien, horen, voelen en ruiken.

Door ons te verwonderen leren wij iets over wie we zijn in verhouding tot de wereld waarin wij leven.

“Wanneer wij ons overgeven aan de verwondering, gaan we een avontuur aan waarvan de uitkomst ongewis is

- Cornelis Verhoeven

Clientgerichte benadering (Rogers, 2019)

- Een onvoorwaardelijke positieve grondhouding is van belang
- We willen jou wel, maar je gedrag niet

Expectancy-confirmation (Van Weeghel et al, 2016)

De neiging om gedrag te interpreteren conform onze verwachtingen kan zo sturend zijn dat we verbanden gaan zien die er in werkelijkheid niet zijn

Proefschrift (Michon, 2012)

Er is geen enkele relatie tussen de aard van de stoornis en de kansen op de arbeidsmarkt

Vertrouwen

Door vertrouwen te geven, kun je ontwikkeling volgen
Verwachtingen omzetten in wederzijdse afspraken.
Vertrouwen geven = niet altijd vertrouwen krijgen!
Belangrijke basisvaardigheid professional:

niet bang zijn voor afwijzing

Stelling

Stelling

Volgend sturen werkt bij
iedereen ongeacht de
doelgroep

AXIOMA 4:

Duurzame groei kan alleen plaatsvinden als de omgeving meeverandert

Waarde en rendement

Een speciaal gecreëerde functie is kansloos als de nieuwe functie geen wezenlijke plek heeft in het arbeidssysteem

activiteiten zoeken die direct leiden tot (het gevoel van) rendement voor de organisatie, de collega's en de zorgassistent.

de activiteiten binnen het bereik brengen van de werknemer door nauwgezet afspraken te maken over beschikbaarheid en inzetbaarheid rekening houdend met belastbaarheid.

Rendement en leren

Als je doet wat je kunt is er ruimte om je te ontwikkelen

Leren en werken in harmonie met elkaar

Werk is een geweldige leeromgeving

Opleiding is gebaseerd op wat de student in de praktijk mee maakt

Het leervermogen is leidend

Het leertempo, de concentratiespanne, afwisseling in kennisaanbod

Het leersysteem is dienend (ROC)

Eén docent

Praktische ondersteuning bij leren

Stelling

Stelling

Het leersysteem belemmert
de ontwikkeling meer dan het
leervermogen

Evaluatie ontwikkeling Helpende + in opleiding

Naam :

Datum :

Jobcoach :

Praktische uitvoering 60%

<i>De Helpende ondersteunt de zorgende in en om de leefdeling</i>	factor	Initiatief	Zelfstandig	Probleemoplossen	Hygiëne/netheid	
1 Ø het helpen bij het aan- en uitkleden van de cliënten op de afdeling	1	4	4	4	4	16
2 Ø het helpen van de cliënten bij het wassen van handen en gezicht voor de maaltijden	1	4	4	4	4	16
3 Ø het assisteren bij toiletbezoek van cliënten	1	4	4	4	4	16
4 Ø het assisteren bij eet- en drinkmomenten	1	4	4	4	4	16
5 Ø het verlenen van eenvoudige EHBO	1,5	4	4	4	4	24
6 Ø assisteren bij activerings activiteiten	1	4	4	4	4	16
7 Ø ondersteunen bij algemene ADL activiteiten	1	4	4	4	4	16
8 Ø verschonen van cliënten bij sanitaire ongelukjes en schoonmaken van toilet na een ongelukje	1,5	4	4	4	4	24
9 Ø begeleiden bij wandelen, uitstapjes en externe activiteiten	1,5	4	4	4	4	24
10 Ø assisteren bij voorbereiding bijzondere activiteiten zoals Sinterklaas, Kerst, Offerfeest en Suikerfeest, etc.	1	4	4	4	4	16
11 Ø feestelijke omlijsting van verjaardagen cliënten	1	4	4	4	4	16
<i>De Helpende verricht werkzaamheden ten behoeve van beheer van de leefruimte door:</i>						
12 Ø het verrichten van opruimwerkzaamheden, zowel in als buiten de groep.	1	4	4	4	4	16
13 Ø schoonhouden van sanitair, meubilair en directe leefomgeving	1	4	4	4	4	16

*De Helpende verricht overige ondersteunende werkzaamheden op het niveau van de functie.
zoals:*

14	∅ kleding verzorgen	1	4	4	4	4	16
15	∅ ordenen van persoonlijke kisten en opbergruimten cliënten	1	4	4	4	4	16
16	∅ licht administratieve taken zoals bijhouden van eet- of drinklijstjes	1	4	4	4	4	16
17	∅ koffie en thee zetten voor cliënten en hun bezoekers	1	4	4	4	4	16
18	∅ in- uitruimen afwasmachine	1	4	4	4	4	16
19	∅ schoonhouden van de keuken	1	4	4	4	4	16
Kennis en vaardigheden							
20	∅ praten met cliënten en mantelzorgers (niet zorginhoudelijk)	1,5	4	4	4	4	24
21	∅ vaardigheid in ADL werkzaamheden	1,5	4	4	4	4	24
22	∅ vaardigheid in het nakomen van en het zich houden aan gemaakte afspraken	1,5	4	4	4	4	24
23	∅ kan samenwerken met andere diciplines, zowel binnen als buiten de organisatie	2	4	4	4	4	32
24	∅ kan in teamverband feedback geven en ontvangen, kan reflecteren op eigenhandelen en kan omgaan met conflicten	2	4	4	4	4	32
Contacten 30%							
24	∅ met de verzorgende over de te verrichten werkzaamheden	2	4	nvt	nvt	nvt	8
25	∅ met de cliënten tijdens de verzorging en in de leefruimte	2	4	nvt	nvt	nvt	8
26	∅ met collega's op de werkplek	2	4	nvt	nvt	nvt	8
27	∅ met familieleden en/of mantelzorgers	2	4	nvt	nvt	nvt	8

Functionele competenties							
28	∅ Nederlandse taalbeheersing in spraak	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt	
29	∅ omgaan met mensen met fysieke en mentale beperkingen	2	4	4	4	4	32
30	∅ kan vraaggericht werken	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt	
31	∅ signaleert veranderingen in de situatie van de zorgvrager en mantelzorger	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt	
32	∅ In teamverband kunnen werken	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt	
Sociale vaardigheden							
33	∅ de veelvuldige interne contacten op allerlei niveaus vereisen onder meer tact, kunnen luisteren, hulpvaardigheid.	2	4	4	4	nvt	24
34	∅ bewaken van grenzen (omgaan met agressie en discreet omgaan met informatie)	2	4	nvt	nvt	nvt	8
35	∅ geduld en empathie zijn van belang.	2	4	nvt	nvt	nvt	8
36	∅ ontwikkelen van een goede beroepshouding stelt eisen aan het erkennen, hanteren en bespreken van eigen emoties.	2	4	nvt	nvt	nvt	8
Mondelinge communicatie							
37	∅ Ideeën en meningen aan anderen duidelijk maken, gebruik makend van duidelijke taal, gebaren, non-verbale communicatie; taal en terminologie aanpassen aan anderen.	2	4	4	4	nvt	24

Luisteren						
38	Ø tonen belangrijke informatie op te pikken uit mondelinge mededelingen; doorvragen; ingaan op reacties. Hierbij is het beheersen van de Nederlandse taal vereist om adequaat te communiceren met collega's, cliënten en mantelzorgers.	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt
Overtuigingskracht						
39	Ø proberen cliënten te stimuleren tot zelfredzaamheid en zelfactiviteit door gebruik te maken van de juiste argumenten en methode.	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt
Oplettendheid						
40	Ø oplettendheid is vereist bij observatie van cliënten en het signaleren van veranderingen en knelpunten en het inschatten in hoeverre dit een snelle terugkoppeling vergt.	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt
Respect						
41	Ø aandacht en ruimte geven in een gesprek; gedrag vertonen dat erop gericht is te laten zien dat gevoel voor verschillende verhoudingen aanwezig is.	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt
Leervermogen						
42	Ø nieuwe informatie en ideeën in zich opnemen en effectief toepassen.	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt
Creativiteit						
43	Ø oplossingen voorstellen voor problemen die met de functie verband houden.	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt
Stressbestendigheid						
44	Ø effectief blijven presteren onder druk, bij tegenslag, teleurstelling of tegenspel.	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt
Ambitie						
45	Ø gedrag vertonen dat erop gericht is zichzelf te ontwikkelen door bijvoorbeeld meer verantwoordelijkheden te verkrijgen.	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt
Zelfontwikkeling						
46	Ø inzicht hebben in de eigen sterktes en zwaktes; op basis hiervan acties ondernemen om eigen kennis, vaardigheden en competenties te vergroten/ontwikkelen en zodoende beter te presteren.	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt
Integriteit						
47	Ø handhaven van algemeen aanvaarde sociale en ethische normen in activiteiten die met de functie te maken hebben.	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt
Inzet en betrokkenheid						
48	Ø stelt eisen aan het eigen werk en handelt daarnaar; de kantjes er niet aflopen.	1	4	4	4	4
Aanpassingsvermogen						
49	Ø doelmatig blijven handelen door zich aan te passen aan veranderende omstandigheden, taken, verantwoordelijkheden en mensen.	V of O	nvt	nvt	nvt	nvt